

2019-06, juni 2019

Beste sympathisant,

Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van alles wat er binnen de stichting Noordwijkerhout van Toen gebeurt.

Videobanden

Steeds minder mensen hebben nog apparatuur in huis om een videoband af te kunnen spelen. U heeft misschien ook nog wel videobanden staan waar u niets meer mee doet. Beelden van een verjaardag, een uitje, de intocht van Sinterklaas of een middagje kermis. Voor een ander niet interessant, denkt u misschien... Niets is minder waar, want voor de geschiedenis van Noordwijkerhout zijn juist deze beelden van groot belang!! Wij laten de typische Noordwijkerhoutse beelden er tussenuit halen en verzamelen deze op onderwerp. Dus kom vooral langs met uw oude banden!!

Lezing: WOII door Koen Marijt

Er zijn nog kaartjes verkrijgbaar voor de lezing van Koen Marijt op dinsdag 25 juni. De lezing gaat over Noordwijk en omgeving in oorlogstijd. Onderwerpen die onder andere voorbij komen zijn de mobilisatie en de meidagen van 1940, de Atlantikwall, NSB-burgemeester Musegaas en D-day. Veel over Noordwijk, maar er worden ook uitstapjes naar Noordwijkerhout gemaakt. Kortom: wederom een interessante lezing! U bent welkom vanaf 19:00 uur, de lezing begint om 19:30 uur. Wanneer de lezing begonnen is, gaat de deur dicht, dus wees op tijd!

Prachtige verhalen

Ook bij deze nieuwsbrief treft u een verhaal aan van Jan Duivenvoorden. Misschien heeft u op- of aanmerkingen, wilt u er iets over vragen, of laten weten wat u er van vindt, dan hoort Jan dat graag van u!

Kledingcommissie gevraagd

We willen heel graag nog meer beeldend materiaal in de expositieruimte. Daar hoort ook kleding bij uit een bepaalde tijd of passend bij een bepaald onderwerp. Op dit moment hebben we een stroper, een jachtopziener, een bollenwerker en een twee schoolkinderen. Wat we nodig hebben is iemand die dit beheert, bij elkaar zoekt, het liefst ook kan maken. Wilt u dit of weet u iemand, dan horen we het heel graag.

Geen e-mail, maar emaille...

Voor de expositieruimte zijn we op zoek naar keukenmateriaal. Geëmailleerde gebruiksvoorwerpen, bij voorkeur in wit/groen (want daar hebben we al wat van en dan past het mooi bij elkaar). Denk aan een lepelrek, voorraadbussen, maar ook oude kleding uit de jaren 50, een oude teil, een wasrekje, wasgoed, knijpers. Er is nog veel te koop, maar het liefst hebben we materiaal dat ook in een Noordwijkerhouts huis is gebruikt. Dus mocht u iets hebben staan en u doet er niets mee, dan horen we het graag.

Schooljaar ten einde

Begin juli komen de laatste groepen met schoolkinderen langs voor het onderwijsprogramma. De afgelopen jaren zijn er vier programma's ontwikkeld voor de groepen 5 tot en met 8. De opdrachten van de groepen worden na hun komst enige tijd tentoon gesteld in de expositieruimte. Leuk is dat sommige kinderen daarna ook terug komen om dit aan ouders of grootouders te laten zien. Voor volgend schooljaar worden de groepen weer uitgenodigd. We

zoeken hier nog versterking voor. Vindt u het ook leuk om te helpen deze kinderen te begeleiden, dan bent u van harte welkom!

Activiteiten

25-06-2019 Lezing: WOII door Koen Marijt

08-09-2019 Vrijtijdsfestival gemeente Noordwijk

*****

Herdenken

Op verzoek van het Noordwijkerhouts weekblad geschreven voor de uitgave rond de 4 mei herdenking maar heeft helaas plaats moeten maken voor Noordwijks nieuws.

Hij heette Hubert Offermann en was soldaat in de Duitse Wehrmacht. Geboren en getogen in Wipperfürth, niet ver van Keulen. Een dorpje vergelijkbaar met het onze, het heeft zelfs een witte kerk. Hubert was boerenzoon, bestemd om het bedrijf over te nemen. Maar in die vijf eindeloze jaren was hij soldaat. We weten niet of hij voor zijn stationering in ons dorp gevochten heeft aan een oorlogsfront en of hij mensen gedood heeft. Hij werkte vanuit de bunker naast het voormalige postkantoor aan de Havenstraat. Hubert stak wel eens een helpende hand toe of gaf wat bonnen of voedsel aan oudere Noordwijkerhouters. En aan het eind van de oorlog luisterde hij mee naar de Engelse radio, verstoppt in een stal. We kennen Hubert alleen van verhalen. Over hem werd met enige warmte gesproken, zij het voorzichtig want was hij niet een Duitser?

Voor wie de Tweede Wereldoorlog niet meegemaakt heeft is het moeilijk om de grote tegenstellingen uit die vijf jaar te kunnen bevatten. De misdaden tegen de menselijkheid maakten van beschaving een leeg begrip. De oorlog wordt vooral beschreven in grove termen van goed en kwaad, van zwart en wit. Maar was er niet vooral sprake van heel veel grijs? Kan het weer gebeuren en wat is daar dan voor nodig? Politici gebruiken die vragen om ons in een richting te bewegen. Een verenigd Europa zou oorlogen kunnen voorkomen. Maar waren het niet politici die dat Europa al tijdens de oorlog in tweeën splitsten? En waarom was er genade voor het Duitse volk terwijl de Russen met hun 20 miljoen slachtoffers tot vijand verklaard werden? Tussen het "Wir haben es nicht gewusst" uit 1945 en het recente "Wir schaffen das" van mevrouw Merkel bestaat verband. De gevoeligheid voor het oorlogsverleden maakte dat politiek dominant Duitsland het voortouw pakte tijdens de vluchtelingen crisis. Een menselijk gezicht als tegenpool van de onmenselijkheid uit de oorlog. Oprecht of strategisch? Het liet weer eens zien hoezeer de Tweede Wereldoorlog vervlochten is met ons heden en ook in de toekomst haar schaduwen zal blijven werpen.

Bij het Noordwijkerhout uit de periode 40-45 neig je tot de conclusie: klein leed. Klopt, afgezet tegen het grote geheel, maar niet voor wie dat leed trof. Ook hier werd het leven ontworcht. Genoeg voorbeelden. Zoals de razzia's voor de Arbeitseinsatz waarbij mannen de duinen in vluchtten. Of de moedige jachttopziener Klinkenberg die vier gewapende Duitse soldaten aanhoudt en met gevaar voor eigen leven het gestroopte wild afhandig maakt. We proberen te begrijpen hoe de geestelijken worstelden met het vraagstuk hoe te protesteren tegen de deportatie van Joden met het risico opgepakt te worden. Liet je dan je parochie in de steek? We glimlachen om de vrachtrijder die geen paarden meer kon krijgen en daarom maar een ezel voor zijn kar spande. En we zijn achteraf trots dat hongerend Den Haag ook uit ons dorp voedsel kreeg in de oorlogswinter, stiekem met paard en wagen naar de stad gebracht. Wie kent niet iemand die in Duitsland dwangarbeid verrichtte en vol trauma's terugkeerde? En hoe bekeken deze vaak zwijgende mannen hun vrienden, die ontheffing kregen wegens persoonlijke onmisbaarheid op bedrijven? Ook al betekende zo'n ontheffing dat die bedrijven moesten werken aan de aanleg van oorlogswerken zoals de Atlantikwall. En verdiende excentrieke Toop van den Berg niet meer respect voor zijn hulp aan Joodse onderduikers dan herinnerd te worden als de dorpsclown die het tv-programma Showroom van hem maakte? Op 4 mei herdenken wij de Tweede Wereldoorlog. Niet voor antwoorden maar om vragen te leren stellen en het vele grijs te onderkennen.

Tekst: Jan Duivenvoorden (heeremenis@ziggo.nl)